

‘Gij dienaars aan de Heer gewijd,
zegen zijn naam te allen tijd.
Gij die des daags zijn gunst verwacht,
zegen zijn naam ook in de nacht.’

God zegenen. Dat klinkt op het eerste gehoor vreemd.
God zegent toch de mens?
Hij zegent toch ons?
Het is zelfs een vast onderdeel van de liturgie, op het eind.
Sommigen komen daarvoor naar de kerk.
Was de preek een keer minder, heb je altijd nog de zegen.
God zegenen?
Hij zegent toch ons?

Ja, dat allereerst.
Maar de zegen kent een ingebouwde wederkerigheid.
Wij zegenen Hem, omdat Hij ons zegent.
Wij zegenen Hem – en dan ook elkaar,
zoals man en vrouw in een goed huwelijk,
zoals Hij ons zegent.
Het is een doorgaande beweging.

Laten we ons herinneren wat van Abraham geschreven staat
in Genesis 12, waar de HEER tegen Abram zegt:
‘Ik zal je zegenen, ik zal je aanzien geven, een bron van zegen zul je zijn.’
Al bij Abraham en Sarai is het zo,
dat zij gezegend worden
en God zegenen,
en zij zegen ontvangen
om tot een zegen te zijn.

Dat is die ingebouwde wederkerigheid,
zegen lijkt wat dat betreft wel wat op regen,
‘als de regen en de sneeuw’, zoals Jesaja 55 schrijft,
‘die van de hemel neerdalen,
en daarheen niet terugkeren
dan nadat zij eerst de aarde doorvochtigd hebben
en vruchtbaar gemaakt,
zodat iedereen te eten heeft.’

Helemaal vreemd is de oproep
aan de tempeldienaars in Psalm 134 dus niet
om de naam van God te loven en te zegenen,
overdag en in de nacht.

Het is de zegen zelf, die deze beweging kent en oproep,
het de goedheid van de Heer
die onze dankbaarheid voedt en oproept.

Psalm 134 is laatste van 14 bedevaartliederen in het Boek der Psalmen.

De eerste daarvan kennen we allemaal, Psalm 121:

'Ik sla mijn ogen op en zie de hoge bergen aan,

Waar komt mijn hulp vandaan?'

Mijn hulp tijdens de reis,

de bedevaart naar de tempel in Jeruzalem,

door de niet ongevaarlijke en verlaten woestijn van Judea,

maar ook breder en verder:

mijn hulp en houvast op de tocht door het leven,

op de reis die leven heet

en ook niet zonder gevaren is.

Ook Psalm 134 is een bedevaartlied,

waarin het huis van de Heer centraal staat.

We snappen dan ook beter de setting en bedoeling van de Psalm.

Het is een tempellied.

Twee priesterkoren zingen elkaar toe, naar oeroud gebruik.

Zoals dat nu nog gebeurt in de kloosters

in de high church Anglicaanse kerk

en door de leerlingen van de priesterschool van de St. Bavo.

Niet alleen bij de zegen is er een heen-en-weer.

De hele liturgie is een golfbeweging.

Je zingt elkaar toe.

'Stem en tegenstem,

springen op voor Hem,

die ons heil bewerkte'. (Psalm 81)

De hele liturgie een heen en weer, een golfbeweging,

zoals onze adem, eb en vloed en de getijdenstromen,

zes uur op, zes uur af, en dat altijd door.

Zoals water stroomt en golft,

zo gaan de woorden door je heen,

zo tilt Gods zegen je op,

zo gaat de lofzang door, wereldwijd:

'Gij dienaars aan de Heer gewijd,

zegen zijn Naam te allen tijd. /

En dan antwoordt je met de tegenstem:

'Gij die des daags zijn gunst verwacht,

zegen zijn Naam ook in de nacht'. /

Zo is de zegen een doorgaande beweging,

zo communiceren die twee koorden met elkaar

als de twee hersenhelften in elk mens,
als onze handen en onze voeten,
door de dag heen en zelfs in de nacht.

Ergens ligt daar ook troost en de hoop
voor Sint Maarten: dat er,
zoals het zo steeds weer geweest is,
na tijden van vernietigende windkracht,
weer tijden van wederopbouw volgen;
dat het niet altijd stormen zal.
Laten wij bidden, dat de bewoners van het eiland
aan deze hoop vasthouden,
dat orkaan Irma niet het laatste is,
maar de opmaat tot een periode van herstel en opbouw.
Dat het ook de nodige hulp daarbij zal ontvangen.

In de kloosters gaan de getijden,
de momenten van liturgie op een dag,
7 in getal, altijd door.
Ook in de nacht.
Om twaalf uur 's avonds en 4 uur 's nachts.
Weinigen zullen dat kunnen.
Het wordt vanouds door Benedictus omschreven al officie,
als een soort dienstplicht.
Zoals militairen wakker en paraat zijn,
zijn de monniken en kloosterlingen dat.
Weinigen zullen het kunnen,
maar het is en geruststellende gedachte,
dat ook in de nacht, als wij slapen,
in de kloosters de lof van God klinkt
en de voorbede voor deze wereld.

Als God het zijn beminden in de slaap geeft (zoals een andere Psalm zegt),
zijn het nonnen en monniken die de lofzang gaande houden,
als een hartslag die doorgaat,
gevoed door liederen als Psalm 134.
De ademhaling van voorbede en lofprijzing stopt niet.
Ook niet in Zandvoort, zolang de geloofsgemeenschappen
hun dienstplicht vervullen.

Daarbij zijn wij begrepen in een wereldwijd verband.
We zingen straks het prachtige lied:

'Die dan, als onze beden zwijgen,
als hier het daglicht onderduikt,
weer nieuw zangen op doet stijgen
ginds waar de nieuwe dag ontluikt'.

'Zodat de dank, U toegezongen,
op aard nooit onderbroken wordt,
maar steeds opnieuw door mensenmonden
gezongen en gesproken wordt.'

Dan kun jij je werkzaamheden laten rusten.
Je werk loslaten, als het avond wordt.
Op het ritme van van Gods wereldwijde kerk.
Paus Johannes XXIII bad voor het slapengaan:
God, het is Uw kerk, ik kan gaan slapen.

Uit dit alles, het onderhouden van de lofzang
en het onderhouden van het gebed,
als de ademhaling van het geloof,
spreekt een enorme toewijding, eerbied en ook beschaving.
Dat je blijft bidden, met de dienaars van Psalm 134.
Dat je niet zomaar 'aanvalt' bij het eten.
Dat je in een tijd waarin haast en stress iedereen opjagen,
nieuwsalerts en social media,
rustig en dankbaar beseft
wat je plaats is voor Gods aangezicht
en met eerbied zijn naam zegent,
bij het slapen gaan en ook in ochtend.

Je hoofd is snel gevuld met afspraken, nieuwsberichten,
verplichtingen en ontmoetingen.
Maar nu nog even niet.
Bij de wijding van de dag, de nieuwe morgen.
'Het is een goede gewoonte, las ik ergens,
om de dag te beginnen met een moment van stilte
Om je gedachten en gebeden te richten op God, je Schepper.'
Om zijn zegen te vragen en, vul ik aan, tot een zegen te zijn
in de dag die voor je ligt,
met alle mooie dingen waarop je je verheugt
en alle moeilijke dingen waar je tegenop ziet.

Als je zo de nieuwe dag stelt
in het licht van Gods aanwezigheid,
zul je zijn licht ook meedragen in alles wat je doet.
Dan wordt je weg verlicht
en zul je in de duisternis niet blijven.
Want God is een God van liefde en God is licht.
Zegen zijn Naam dan elke nieuwe dag.

Amen